

GEZIN EN SCHOOL

MAANDBLAD VOOR LEERAREN EN OUDERS

PRIJS PER JAARGANG F 4.— (BIJ VOORUITBETALING)

UITGAVE: „DE BUNTE”, GIRO No. 118493

INHOUD

Redactie: Ter Inleiding — blz. 1; G. Bolkestein: Belangstelling voor de School — blz. 3; Dr. J. v. d. Bergh van Eysinga-Elias: Het huiswerk onzer kinderen — blz. 5; A. H. Gerhard: Samenwerking — blz. 7; Dr. H. E. van Gelder: Zien van kunst in de school — blz. 11; E. C. Knappert: Beroepskeuze voor Meisjes — blz. 17; De Kunstkring van 't Zaanlands Lyceum — blz. 21; Vragen van Ouders — blz. 22

Ter Inleiding

Een moeilijke taak hebben wij op ons genomen; wij willen een achterstand van tientallen jaren inhalen. Ouders en leeraren, die zooveel gemeenschappelijke belangen hebben, omdat zij beiden het welzijn van de jeugd beoogen, staan tot nog toe in vele opzichten ver van elkaar. Dezen toestand willen wij trachten te verbeteren. Wij richten daarvoor op een nieuw maandblad, GEZIN EN SCHOOL, waarvan dit het eerste nummer is.

De ouders, als vertegenwoordigers van het gezin, de leeraren als vertegenwoordigers van de school, zullen in dit maandblad hun opvattingen uiteenzetten omtrent het onderwijs en de opvoeding van de rijpere jeugd, — niet met de bedoeling elkaar te bedillen en te kleineeren, maar vooral om elkaar te leeren begrijpen en te leeren waardeeren. Voor de kinderen der lagere school trachten reeds verschillende periodieken en instellingen een band tusschen ouders en onderwijzers te leggen. In de leemte, die op dit gebied bestaat ten opzichte van de leerlingen van gymnasium, hogere burgerschool, lyceum en dergelijke instellingen, willen wij trachten te voorzien.

Dit dunkt ons te noodzakelijker, wijl juist de leeftijd van deze leerlingen

luz. 1

De Rotterdamsche vragen

door S. LUGTEN—REYS

We hebben hier in Rotterdam dat geval van de vragen gehad.

Ge herinnert U?

Mevrouw Yssel de Schepper had haar nood geklaagd over het zware leven dat de leerlingen der middelbare scholen plus gymnasium hadden. Over het tevele huiswerk dat „een druk legde op menig gezin.”

Toen een vergadering. Een comité opgericht. Een enquête ingesteld. Een lijst vragen gezonden aan elk, die een kind op een middelbare school of op het gymnasium had.

De middelbare scholen en het gymnasium waren zoo vriendelijk zelf de papieren rond te deelen. Mijn kinderen kwamen elk met een exemplaar thuis. Bij de vragen was nog ingesloten een drukwerk, dat het geval toelichtte. Veertien der beste namen van Rotterdam staan onder de toelichting. Men wil weten: „of en in hoeverre de door de kinderen ondervonden druk aan de school, dan wel aan daarbuiten gelegen oorzaken te wijten is.”

Bravo! Dertien van de veertien zijn dus niet zoo per se overtuigd van de schuld der school als de veertiende, mevrouw Yssel de Schepper.

En toen was het grappig, hoe op eens de telefoon aan het werken ging. „Zeg — beantwoord jij ze?”

„Natuurlijk — jij toch ook, hoop ik. En een beetje flink alsjeblieft!”

„Wat zet jij nu bijvoorbeeld voor: Heeft het kind, afgezien van het vereenigingingsleven, geregeld gelegenheid tot beweging in de buitenlucht, tot ontspanning door sport en spel, tot lectuur of beoefening van liefhebberijen? Ik zet ja.”

„Ik zet: Zeer zeker genoeg. Te veel soms.”

Nu, dat was dan een grapje van een moeder die te veel bemodderde beenen thuis kreeg. Maar over het algemeen had mevrouw IJssel de Schepper eens moeten hooren, hoezeer 't in mijn kring mee viel met dien „druk” en hoe gaarne de ouders daarvan zouden getuigen op de groote bladzijden. En waar 't niet meeviel, daar werd toegegeven, dat er aan de manier van werken, aan 't zuinig zijn met den tijd en aan de geschiktheid van het kind om het middelbaar onderwijs te volgen, heel wat ontbrak.

Maar ook werd er wel eens een moedeloos woord gehoord, juist door degenen, die alle vragen der jury over een te veel of te weinig met een geestdriftig „neen” konden beantwoorden. Als ik ze dan aanspoorde:

„Zet het nu goed! Doe er eens een extra woordje bij! Dan was het: „Ach — dacht je, dat dat helpen zou? Dat dat indruk maken zou? Welnee — dat 's zóó in mineur begonnen.”

Dus zoo iets als „Barbertje moet hangen.”

Ik heb gepleit wat ik kon. Nu hoop ik maar, dat ik hun misnoedigheid heb overwonnen. Want Barbertje moet heelemaal niet hangen. Integendeel, in meerdere harten leeft de behoefte om het aangevallen Barbertje eens een woord uit het hart toe te spreken. En te zeggen: Het middelbaar en gymasiaal onderwijs gaat hoe langer hoe meer lijken op den kop van Jut. Rondom ons zien we bij de jeugd steeds meer lamelligheid wat het werk betreft — sla op den kop van Jut! Steeds meer incompetentie, omdat ze te veel uitgaan, te ouwelijk meeleven met „de vragen des tijds” — sla op den kop van Jut! Als het onderwijs dan niet meer kan doordringen in die hersens, overvol van wat er nog niet moest inzitten — sla op den kop van Jut!

Over twee vragen wou ik 't nog even apart hebben.

„Pleegt U bij voorkomende bezwaren gebruik te maken van het spreekuur van directrice, directeur of rector?”

„Ik zou 't doen, als er iets was, maar laten we als 't U blijft eerbied hebben voor de zware taak van directeur, directrice of rector.”

Wie kent niet de moeders, soms wel de vaders, die geabonneerd zijn op de spreekuren?

„Acht U meerder contact tusschen gezin en school wenschelijk?”

„In zooverre, dat ik voor de school de gelegenheid zou wenschen, meer van het gezin te weten te komen. Zeer noodig zou 't zijn en zeer troostrijk voor de school, als de school het gezin eens onder de loupe kon nemen. Dan zou de school menig gezin ontdekken, welks sombere geschiedenis van heel wat gezinsontwrichting en kinderleed verhaalt. Of de school zou hooren van onbenullige kinderen, die uren achter hun werktafel zitten te suffen, hun huiswerk er op, kinderen, die nooit naar de middelbare school hadden moeten gaan, kinderen, wier diploma met een ferme terechtwijzing teruggezonden moest worden aan het hoofd van de lagere school, die het gegeven heeft, De school moest nu ook een vragenlijst rondzenden:

„Is Uw gezin normaal of ontwricht?

Hebt U zich overtuigd, of U kinderen *werken*, als ze werken?

Hoeveel middagen per week bent U uit tot het middagmaal?

Hoeveel avonden per week bent U uit na het middagmaal?

Hoeveel keeren per week *ontbijt U met Uw kinderen?*

Op welke wijze laat ge Uw belangstelling blijken in het werk Uwer kinderen?”

Toen U uw kind naar de Middelbare School of naar het Gymnasium zond, vond U zelf toen Uw kind geschikt voor het Middelbaar of Voorbereidend Hooger Onderwijs? Of hebt U het er maar op gewaagd, en het kind eraan gewaagd?

Dezen morgen had ik bestemd om te schrijven wat me omtrent de vragen op het hart lag. Nu bracht het Ochtendblad een uitknipsel uit het Weekblad voor Gymnasium en Middelbaar Onderwijs.

„Uit dit langs eenzijdigen weg ontvangen materiaal wil het Comité conclusies trekken, omtrent al of niet overladen zijn van de Middelbare School!

We achten deze methode onjuist en zij maakt voor ons de enquête waardeloos.”

Het weekblad wil van de school meer gegevens over het kind. Mijns inziens worden de inlichtingen dan tweezijdig, maar nog niet afdoend. Het Gezin! Het Gezin! Het Gezin! Dát is van absoluut overheerschend belang.

En omdat we dan voor een arbeid komen te staan, zóó groot, zóó zwaar, dat niemand tijd en lust zal hebben, dien tot een goed einde te brengen, —

En omdat alle enquêtes en alle comité's ter wereld niets aan het feit kunnen veranderen, dat de kinderen werken moeten, en opgeleid moeten worden voor hun levenstaak, voor hun bestaan, voor hun dagelijksch brood, —

En omdat, als ze er voor geschikt zijn, het er niet zooveel toe doet of ze misschien weleens teveel huiswerk opkrijgen, zeker er niet genoeg toe doet om zóó 'n machinerie in mekaar te zetten, —

En omdat, als ze niet geschikt zijn, hun ouders geen recht van spreken hebben, —

Zou het maar het beste zijn, als deze beweging stop gezet werd. Het leidt tot niets en het kan tot niets leiden.